

ת"פ (חיפה) 57690-05-22 - מדינת ישראל נ' רן ייני

ת"פ (חיפה) 57690-05-22 - מדינת ישראל נ' רן יינישולם חיפה

ת"פ (חיפה) 57690-05-22

מדינת ישראל

נגד

רן ייני

בית משפט השלום בחיפה

[28.10.2024]

כבוד השופטת רונה פרסון

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן בעבירות של סיוע להתחזות לעובד ציבור, עבירה לפי סעיף 283(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") וסעיף 29(א) לחוק העונשין, התפרצות בצוותא לבית מגורים, עבירה לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין וסעיף 29(א) לחוק העונשין והסגת גבול בצוותא, עבירה לפי סעיף 447 לחוק העונשין וסעיף 29(א) לחוק העונשין.

הנאשם נעצר ביום 23.5.22, ומיום 13.6.22 היה עצור בתנאי פיקוח אלקטרוני בעמותת "בית חם" בקרית אתא. ביום 6.11.22 שוחרר ממעצר באיזוק אלקטרוני לתנאי מעצר בית מלא עד ליום 29.5.23 שאז ניתנו לו "חלונות התאוררות". ביום 6.9.23 צומצם מעצר הבית למעצר בית לילי וביום 26.2.24 בוטלו כלל התנאים המגבילים.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום, הייתה המתלוננת, ילידת שנת 1932 (להלן: "המתלוננת"), הבעלים של בית בעל שני מפלסים עם חיבור פנימי וחיצוני ביניהם (להלן: "הבית"). בתאריך 22.5.22 בשעה 21:00 או בסמוך לכך, ניגש הנאשם ביחד עם אחר (להלן: "האחר"), שזהותו אינה ידועה למאשימה, לבית, ובמעמד זה פגשו במתלוננת במפתן הבית. הנאשם והאחר פרצו לבית, בתחבולה, בכך שהאחר הציג אותם כפקחי עירייה הפועלים במסגרת מילוי תפקידם, והנאשם סייע לו בכך באופן שעמד לצידו בכל אותה העת, וקיבלו את הנחת הדעת של המתלוננת, שנתנה להם, בעקבות המצג שהוצג בפניה, להיכנס אל תוך הבית. בהמשך, תוך שהנאשם והאחר בתוך הבית, החל האחר לשאול את המתלוננת שאלות שונות ביחס לנסיבות המגורים שלה ובכלל זאת, האם גרה בגפה. האחר החל לסקור את הבית באמתלות שונות, שהוצגו בפני המתלוננת, הקשורות לכאורה במסגרת מילוי תפקידם כפקחי עירייה, בעוד שהנאשם נכנס למטבח הבית ושתי כוס מים. בהמשך לנסיבות אלה, יצאו הנאשם והאחר מהבית ומיד בסמוך לכך, הנאשם והאחר הסיגו גבול באופן שהאחר המתין לנאשם מחוץ לבית, ואילו הנאשם נכנס למפלס התחתון של הבית תוך שגרם נזק לדלת הכניסה במפלס זה, עד שהצליח להיכנס דרכה לתוך הבית. שוטרים שהוזעקו למקום תפסו את הנאשם בכף, בתוך הבית, ואת האחר מחוץ לבית, מסתתר מפני השוטרים בגינה צמודה בין שיחים.

3. הנאשם יליד שנת 1986. מעיון בגיליון הרשעותיו הפלילי עולה כי צבר לחובתו שבע הרשעות קודמות, בגין עבירות סמים, רכוש ואלימות, האחרונה מיום 24.7.23 (העבירות משנת 2019), בגין אף ריצה תקופת מאסר בפועל.

4. לאחר שנשמעה חלק מפרשת התביעה (בפני כב' השופט ש. בנג'ו), בדיון ביום 1.2.24 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בכתב אישום מתוקן, יורשע, וכל צד יטען באופן חופשי לעניין העונש. נוכח עתירת ב"כ המאשימה לגזור על הנאשם מאסר בפועל, נעתר בית המשפט לבקשת הסניגור להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן אך זאת מבלי שיש בכך כדי לחוות דעה ביחס לגזר הדין שיגזר על הנאשם.

5. בתסקיר שירות המבחן מיום 14.7.24 פורטו נסיבות חייו של הנאשם וחוסר יציבותו במסגרות השונות. תואר כי הנאשם ניהל אורח חיים שולי והתמכרותי והתקשה לשמור על יציבות תעסוקתית. תואר כי הנאשם, לדבריו, סובל מבעיות אורתופדיות ונפשיות ומוכר כנכה ע"י המוסד לביטוח לאומי ונמצא במעקב פסיכיאטרי ונוטל טיפול תרופתי. צוין כי הנאשם נטל חלק בהליכי טיפול וגמילה אשר לא נשאו פרי לאורך זמן וכי כעת מחזיק ברישיון להחזקה ושימוש בקנאביס. תואר כי לתפיסת הנאשם, הוא אינו זקוק להליך טיפולי בתחום ההתמכרויות, מאחר שאינו משתמש בסמי רחוב וכי בדיקת שתן שנערכה לו העידה על הימצאות שרידי קנאביס בגופו. תואר כי בשנת 2020 הנאשם שולב בתכנית בבית המשפט הקהילתי, הגיע לשלב ארבע בתכנית אז התגלעו קשיים משמעותיים בשיתוף הפעולה שלו בהליך ושירות המבחן המליץ על סיום השתתפותו בהליך זה. תואר כי גם במסגרת התיק הנוכחי הופנה הנאשם לבדיקת התאמתו להשתלב בבית משפט קהילתי אך שירות המבחן לא בא בהמלצה לשלבו שוב בהליך זה. צוין עוד כי בהתייחסו לביצוע העבירות כאן מסר הנאשם כי אינו זוכר את השתלשלות האירועים מאחר שהיה נתון תחת השפעת סמים בעת ביצוען ואף טען לחלק מזערי בביצוע העבירות ולהתנהלות פאסיבית מצידו והתקשה לבחון את תרומתו לביצוען, התקשה לקחת אחריות על מעשיו, לבטא אמפתיה למתלוננת או חרטה על התנהלותו. שירות המבחן מצא כי ממכלול הנתונים עולה שקיים סיכון להישנות ביצוע עבירות נוספות בעתיד. שירות המבחן ציין כי אין באפשרותו להמליץ על חלופת ענישה או שיקום העשויים להפחית את הסיכון להישנות עבירות נוספות בעתיד והמליץ לגזור את דינו של הנאשם ללא מעורבות נוספת של שירות המבחן.

6. ב"כ המאשימה הגיש טיעונים לעונש בכתב. טען כי הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הם הגנה על שלום הציבור ורכוש, תחושת ביטחון הציבור והגנה על פרטיותו. טען כי עבירות כנגד רכוש הזולת בכלל, ועבירת התפרצות לבתי מגורים בפרט, הגיעו כדי מגיפה של ממש, וכי הדרך היחידה למגרה היא בנקיטת ענישה מרתיעה בדמות עונשי מאסר ממושכים. טען כי מדובר בפגיעה בפרטיותם של הדיירים ואובדן ביטחונם האישי בביתם. הדגיש כי כאן, המתלוננת היא קשישה בת 91, ועל כן יש להתייחס למקרה בחומרה יתירה. טען כי מדובר בהסגת גבול נועזת אשר עלולה הייתה להסלים מצידם של הנאשם והאחר. טען כי הנאשם והאחר גרמו לתחושות של פחד וקושי אצל המתלוננת, מה שעלול להשפיע על התייחסותה לכל מי שינסה לבוא עימה במגע בעתיד. טען כי חרף חומרת מעשיו הנאשם אינו מגלה אמפתיה כלפי המתלוננת. הפנה לכך שמהתסקיר עולה רקע של שימוש בסמים, שהפעיל את הנאשם לבצע את העבירות המיוחסות לו, וכי ניסיונותיו להשתקם במהלך השנים לא צלחו. הפנה למסקנות שירות המבחן ולעברו הפלילי של הנאשם וטען כי גם עונשים של מאסר בפועל לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות. הפנה לפסיקה לעניין מתחם הענישה. טען כי מתחם הענישה ההולם נע בין 15-30 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס כספי ופיצוי למתלוננת. טען כי אין בעניינו של הנאשם אופק שיקומי וכי אין מקום להקל בעונשו. טען למסוכנות הנאשם. טען כי יש למקם את עונשו של הנאשם ברף הבינוני של המתחם. עתר לגזור על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, מאסר על תנאי ארוך מרתיע, קנס ופיצוי משמעותי למתלוננת.

7. ב"כ הנאשם בטיעונו לעונש לפני ביקש שלא למצות את הדין עם הנאשם. הגיש אסופת פסיקה ביחס למדיניות הענישה. טען כי ביחס לעבירת ההתפרצות ועבירת הסיוע להתחזות לאחר, הרי שמדובר בנסיבות קלות ביותר, כאשר חלקו של האחר היה הדומיננטי. טען כי גם ביחס לעבירה של הסגת גבול, מדובר בנסיבות קלות בהן הנאשם נכנס למחסן ונמצא על ידי השוטרים מבלי שגנב דבר ומבלי ששבר דבר. טען כי מתחם הענישה הראוי מתחיל במאסר מותנה או מספר חודשים של מאסר בפועל שניתן לרצות בעבודות שירות ועד מספר חודשי מאסר בפועל ברף העליון. טען כי ככל שביהמ"ש יקבל את המתחם המוצע ע"י המאשימה, יש לחרוג ממנו לקולא מטעמי שיקום, חרף תסקיר שירות המבחן. טען כי אמנם הנאשם לא הודה בפתח משפטו, אך עדות המתלוננת בבית המשפט היא זו שהובילה לתיקון כתב האישום לקולא באופן משמעותי. הפנה לתקופות המעצר בהן היה נתון הנאשם. הפנה לנסיבות חייו של הנאשם המפורטות בתסקיר. טען כי הנאשם התחתן בגיל 29, לאחר שנה התגרש, והוא בקשר עם ילדיו באופן קבוע. טען כי כיום הנאשם מנהל קשר זוגי, גר בדירה שכורה עם בת זוג חדשה, ומתעתד להינשא לה. טען שלנאשם בעיות רפואיות רבות, הן פיזיות והן נפשיות. הגיש אישור על נכות רפואית, אישור זכאות לקצבת נכות, רישיון להחזקה ושימוש בקנאביס. טען כי הנאשם השתמש מגיל צעיר בסמי רחוב אבל בשנים האחרונות מיוצב, ומשתמש רק בתחליף סם. טען כי חרף האמור בתסקיר, הנאשם לוקח אחריות מלאה על מעשיו ומעוניין לשתף פעולה עם שירות המבחן. טען כי בשנים האחרונות מנהל הנאשם אורח חיים נורמטיבי ומשקם את עצמו. טען כי שליחתו אל מאחורי סורג וברח תדרדר את מצבו. טען כי כנגד האחר לא הגישה המאשימה כתב אישום, למרות שהוא היה הדומיננטי מבין השניים, וכי הנאשם לקח את כל האחריות. ביקש כי בית המשפט יאמץ את מתחם הענישה שהציגה ההגנה ויגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם זה ולחלופין ישלח את הנאשם למאסר בעבודות שירות.

8. הנאשם בדבריו לפני הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו. טען כי הוא נמצא בשלב אחר של חייו ולא יחזור על מעשיו. טען כי הוא מתקיים מקצבת ביטוח לאומי ועובד בעבודות מזדמנות. טען כי הוא מסיים כיום עבודות שירות בתיק אחר. ציין כי הוא בזוגיות. הביע רצון לקבל טיפול וביקש לתת לו הזדמנות נוספת ולהפנותו שוב לשירות המבחן. דיון והכרעה
קביעת מתחם הענישה ההולם

9. המחוקק קבע במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, את עקרון ההלימה המנחה בענישה, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל. על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, ובתוך כך יתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בעבירה, כאשר בתוך המתחם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב, בין היתר, בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

10. הנאשם פגע במעשיו בערכים המוגנים של זכות האדם לפרטיותו ולביטחו האישי בביתו, מבצרו, וכן בקניינו הפרטי של האדם. בית המשפט העליון עמד על כך שעבירה של פריצה לבתים אינה "עבירת רכוש" בלבד אלא עבירה שפגיעתה בפרטיות ובתחושת הביטחון האישי רבה, בשים לב גם לסיכון הטבוע בה להתפתחות אלימה. כך למשל נפסק ב"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אורן אואזנה (31.12.08):

"לגישתי, כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתי, רק כ"עבירות נגד הרכוש" (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבתו של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: "ביתו של האדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם. נזקים אלו עולים לפרקים בחומרתם אף על עצם אובדן הרכוש בשווי כזה או אחר."

11. בית המשפט העליון עמד לא אחת על כך שתופעת עבירות נגד רכוש בכלל, ועבירת התפרצות לבית מגורים בפרט, הפכה למכת מדינה, וכי יש למגר תופעה זו באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה, ובהיעדר נסיבות חריגות מוטלים לרוב עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. כך למשל נפסק ב"פ 1708/08 לוי נ' מדינת ישראל (21.2.08):

"אין בידי לקבל את הטענה המרכזית, כי העונש שהטיל בית המשפט המחוזי על המבקש סוטה ממדיניות הענישה הראויה. בית המשפט המחוזי צדק גם צדק משהטעים את הצורך בחומרה בענישה בעבירת התפרצות ובעבירות הרכוש בכלל, שהיו - אפשר לומר - למכת מדינה, למקור דאגה וטרזניה לאזרחים רבים ולפגיעה בתחושת ביטחונם. נקל לשער את החוויה הקשה העוברת על קרבתו הפריצה, בשובם לביתם והנה הפיכת סדום ועמורה בתוכו וחפצים וכסף נעלמו ואינם, ולעיתים קרובות משמעות הדבר היא כי הרכוש יירד לטמיון, שכן העברין לא יילכד; כך גם באשר למי שהשכים לעבודתו והנה רכבו שהחנה לעתותי ערב איננו, כי נגנב. אמנם במקרה דנא, נלכד המבקש בכף ועמו הרכוש מאותה פריצה בה נעצר, וכן השיב חלק מרכוש אחר בהתערבות בית משפט השלום - אך אין בכך כדי לפצות על הטרומה שגרם, בלא פחות מאשר ארבע פריצות לאורך המחצית הראשונה של 2007, בהן הודה וכן שאר העבירות שנמנו מעלה. בכגון דא אין די בריצוי מאסר בעבודות שירות, והמסר הנכון הוא זה ששיגר בית המשפט המחוזי."

יפים לעניינו גם הדברים שנפסקו ב"פ 3063/11 כהן מ' מדינת ישראל (17.4.11):

"עבירות התפרצות למעונו של אדם וגניבה או נסיון לגנוב את תכולתו, מתרחשות בחלק ניכר מדי יום בלא שעולה בידהן של רשויות האכיפה לאתר את העבריינים. והנה בינתיים בא אדם לביתו, מוצא מהפכת סדום ועמורה, ומי שלא עמל ולא טרח בו עמד עליו לגזול יגיע של הזלת ולגרום לו חסרון כיס, מפח נפש ואימה. על כן לא יתכן, אלא בהתקיים נסיבות חריגות במיוחד, כי כאשר נלכד העבריין בעבירה מסוג זה, ייגרז עליו עונש שאינו מאסר בפועל, ואין בכך חידוש; קל וחומר, כאשר למבצע העבירה עבר פלילי עשיר."

ראו גם רע"פ 10551/09 יורובסקי נ' מדינת ישראל (7.1.10); רע"פ 244/10 קרופניק מיוזר נ' מדינת ישראל (25.1.10) ורע"פ 3063/11 כהן נ' מדינת ישראל (17.4.11).

12. הדברים האמורים לעיל נכונים ביתר שאת כאשר מדובר בהתפרצות לבתיים של קשישים או חסרי ישע. בפסיקה עניפה עמד בית המשפט העליון על כך שתופעה עבריינית זו נחשבת לשפלה ולבזויה במיוחד, שכן מדובר בקורבנות שאינם יכולים להגן על עצמם ולמעשים שנעשים כנגדם השלכות קשות על אותם הקורבנות, הקשישים וחסרי ישע. כך נפסק ברע"פ 1864/11 דוידוב נ' מדינת ישראל, 7.11.12:

"שוד או גניבה מקשיש ומחסר ישע, נתפס כמעשה שיש בו כיעור מוסרי גדול יותר מעבירה "רגילה" של שוד או גניבה, בהיותו הפרה של הציווי "והדרת פני זקן" הנתפס כמעין חוק טבע בכל חברה אנושית. העבירה של שוד קשישים היא מעשה נקלה ובזוי במיוחד, גם בקוד העברייני, ולא בכדי היא נחשבת לעבירה הנמצאת בתחתית "שרשרת המזון" של העבירות ושל העבריינים.

מי ימוד את האימה, הפחד, הבושת והצער של קשיש - פעמים רבות קשיש המתגורר בגפו - שנפל קורבן לעבירה של שוד וגניבה. אכן, לא כל קשיש הוא חסר ישע, אבל אין כוחו של קשיש כשל אדם צעיר, שיכול לעיתים להתגונן או לרדוף אחר הגנב או השודד. נקל לשער את התחושה המתסכלת עד-מאוד של השפלה וחוסר אונים של קשיש שנפל קרבן לעבירה כגון דא. ניסיון החיים מלמד כי איכות החיים של קשישים אחרי מעשה שוד או גניבה אינה כתמול שלשום. אף יש שאורחות חייהם השתנו והתהפכו בעקבות אירוע טראומטי של גניבה או שוד, לאחר שלהוותם נוכחו לדעת כי ביתם כבר אינו מבצרם. תופעות של חוסר אמון בבני אדם, בידוד והסתגרות נפשית לצד התבצרות פיזית (סורגים ומנעולים), חשש, אבדן ביטחון עצמי, נדודי שינה ועוד תופעות והשלכות המשפיעות על הקשיש ועל בני משפחתו. מכאן מידת הסלידה של החברה ביחס לשוד וגניבה מקשישים, ומכאן החומרה היתרה שבתי המשפט מייחסים לעבירה זו בהיבט של שיקולי גמול והלימה."

יפים לענייננו גם הדברים שנפסקו ברע"פ 5066/09 אוהיון נ' מדינת ישראל (22.4.10):

"גניבה בדרכי עורמה מקשישים הינה מן המעשים הנקלים ביותר ויש בה מימד חמור שבעתיים מכל מעשה גניבה אחר. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל מעשים קשים אלו. זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומעורר את סלידתנו העמוקה, שכן מצווים אנו לערך העליון של "והַדַּרְתָּ פְּנֵי זָקֵן" (ויקרא י"ט לב'). אשר על כן מצווים בתי המשפט להכביד את ידיהם כנגד אלו הרומסים ברגל גסה את ביטחונם האישי של הקשישים וגוזלים את רכושם בדרכים נלוזות. חייבים אנו להיות מגן של ברזל לאותם קשישים, למען יורתעו מבצעי עבירה בכוח מלפגוע באכלוסיה זו, וכל זאת ברוח הפסוק "אַל-תִּשְׁלִיכֵנִי, לְעֵת זִקְנָה; כְּכֹלֹת כְּחִי, אֶל-תַּעֲזָבֵנִי" (תהילים ע"א, ט')."

13. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, מדובר בעבירות אשר בוצעו בתחכום ותוך תכנון מוקדם. כפי שעולה מכתב האישום המתוקן, הנאשם והאחר פרצו לבית המתלוננת, קשישה בת 91, בתחבולה, תוך מצג שקרי, סקרו את הבית באמתלות שונות ווידאו כי היא מתגוררת בגפה. לאחר שיצאו מן הבית, הנאשם נכנס למפלס התחתון של הבית תוך הסגת גבול ותוך שהוא גורם נזק לדלת הכניסה והשוטרים שהוזעקו למקום תפסו את הנאשם בכף, בתוך הבית. נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו על ידי הנאשם בצוותא עם אחר, ואפשר שהאחר אף היה דומיננטי מהנאשם בחלקים מסויימים של המעשים. עוד נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו ללא שימוש בכלי פריצה וללא שנלוו להן עבירות אלימות. עם זאת, מעשיו של הנאשם חמורים כשלעצמם. מדובר בעבירות אשר בוצעו כלפי קשישה בת 91 המתגוררת בגפה, שעה שהשניים הערימו עליה בכניסה לביתה, כל זאת בעזרת מצח ותוך ניצול חולשתה וגילה המתקדם של המתלוננת, מה שמהווה נסיבה לחומרא.

נתתי דעתי לכך שהנאשם לא גנב דבר מביתה של המתלוננת (שהרי נתפס בכף), ומכאן שלא נגרם חיסרון כיס למתלוננת (אם כי הנאשם גרם נזק לדלת). עם זאת, הנזק למתלוננת אינו נמדד אך בהיבט הרכושי, שכן הנאשם במעשיו גרם לפגיעה קשה בביטחון האישי של המתלוננת, וכל זאת בתוך ביתה - מבצרה, גרם לתחושות של פחד וחוסר אונים, ולכל ההשלכות הנובעות מכך, וזאת ביתר שאת בשים לב לגילה של המתלוננת.

ביחס לסיבה שהובילה את הנאשם לביצוע העבירות, מהתסקיר עולה רקע של שימוש בסמים, כאשר לדברי הנאשם הוא היה נתון תחת השפעת סמים בעת ביצוע העבירות.

ביחס לטענת הסניגור לפיה כתב אישום הוגש רק כנגד הנאשם ולא כנגד האחר, שחלקו בביצוע העבירות היה לטענתו דומיננטי משל הנאשם, ובנסיבות אלה קמה לנאשם טענה של הגנה מין הצדק, הרי שלעניין זה ציין ב"כ המאשימה כי לא היו מספיק ראיות להגשת כתב אישום כנגד האחר (פרוטוקול הדיון מיום 27.3.23).

14. לאור נסיבות ביצוע העבירות כפי שפורטו לעיל, ולאחר שנתתי דעתי לחלקו של הנאשם בביצוע העבירות וגילה המתקדם של המתלוננת, אני קובעת כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ממשית.

15. ביחס למדיניות הענישה הנהוגה, ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים:

ברע"פ 4523/15 אורלי בן שמחון נגד מדינת ישראל (1.7.15) הורשעה המבקשת על פי הודאתה בעבירות של התפרצות למקום מגורים (בכוונה לבצע גניבה), גניבה, גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב. המבקשת נכנסה לדירתה של קשישה בת 90, בבניין המשמש לדיור מוגן לקשישים, תוך שהיא מציגה עצמה כעובדת של המוסד לביטוח לאומי. בעודה בדירה, נטלה המבקשת את ארנקה של המתלוננת שהכיל כסף מזומן וכרטיסי אשראי ועשתה שימוש בכרטיס האשראי בגובה של 1,000 ₪. בית המשפט השלום גזר על המבקשת של"צ בהיקף של 240 שעות, אך לאחר שהפירה את התנאים שנקבעו לה, הפקיע את צו השל"צ וגזר את דינה מחדש. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט השלום התייחס לעברה הפלילי המכביד של הנאשמת והשית עליה 8 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, ובסה"כ 10 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננת. ערעורים שהגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי ובית המשפט העליון נדחו.

ברע"פ 1383/15 אברהם לב ארי נגד מדינת ישראל (3.3.15) הורשע המבקש על פי הודאתו בשתי עבירות של קשירת קשר לעשות פשע, שתי עבירות של כניסה או התפרצות למקום מגורים, שתי עבירות של גניבה והסגת גבול. המבקש ושני מעורבים נוספים ביצעו בצוותא שני מעשי התפרצות לדירות של קשישים, ונטלו מן הדירות תכשיטים וכסף מזומן. עובר למעשי ההתפרצות, למדו המעורבים את סדר יומם של הקורבנות, תוך שהם מבקרים בדירות בתואנות שונות. בית המשפט השלום השית על המבקש 6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות, לצד מאסרים מותנים, קנס ופיצוי לשתי מתלוננות. המשיבה ערערה על גזר הדין לבית המשפט המחוזי, וערעורה התקבל. בית המשפט המחוזי הדגיש, כי העבירות מצויות ברף חומרה גבוה, בעיקר נוכח גילם המבוגר של קורבנות העבירה, וכי עקרון ההלימה מחייב, בנסיבות המקרה דנן, הטלת עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. לפיכך, השית בית המשפט המחוזי על המבקש שנת מאסר בפועל, ויתר רכיבי הענישה נותרו בעינם. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט העליון נדחתה.

בעפ"ג (ת"א) 6780-01-18 מנשה נגד מדינת ישראל (24.5.18) הורשעה המערערת על פי הודאתה בשמונה אישומים בביצוע שבע עבירות של התפרצות למגורים כדי לבצע עבירה, שבע עבירות של התייצגות ככזב כעובד ציבור ועבירה של גניבה. המערערת נהגה לעבור בין בניינים בגוש דן, לחפש על תיבות הדואר מדבקה של חברה המספקת שירותי לחצן מצוקה לגיל המבוגר, לעלות לדירות אלה ולהציג עצמה כעובדת של הביטוח הלאומי, כשהיא לבושה במדים לבנים של אחות. לאחר שנכנסה לדירות המתלוננים נטלה מהן כסף מזומן, כרטיסי חיוב ורכוש נוסף. בית משפט השלום קבע כי יש לקבוע מתחם נפרד לכל אישום כאשר מתחם הענישה נע בין 14 ועד 30 חודשי מאסר בפועל במקרים החמורים. בית משפט השלום גזר על הנאשמת מאסר בפועל למשך 65 חודשים, מאסרים מותנים, קנס ופיצוי למתלוננים. בערעור שהגיש המערערת על חומרת העונש קבע בית המשפט המחוזי כי המתחם הכולל נע בין 24 ל-50 חודשי מאסר, ולו היה מקבל את קביעתו של בית משפט השלום כי מדובר באירועים נפרדים, אזי המתחם היה עומד על מנעד שנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי הפחית מהעונש והעמיד את תקופת המאסר הכוללת על 36 חודשים, כאשר יתר רכיבי הענישה נותרו בעינם.

בת"פ (רמלה) 44613-01-23 מדינת ישראל נגד דהאן (30.7.24) הורשעה הנאשמת על פי הודאתה בעבירות של התפרצות למגורים לבצע עבירה, גניבה והתייצגות ככזב כעובד ציבור. הנאשמת נכנסה לביתה של קשישה תוך התחזות כעובדת הביטוח הלאומי, לאחר שוידאה שאין איש בבית, ובאמתלה החלה לבצע בדיקה בבית במהלכה נכנסה לחדר השינה ונטלה מהשדה כסף מזומן, ובנוסף נטלה מתיקה של המתלוננת שני ארנקים שהכילו כסף מזומן. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשים ל-24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט התחשב בנסיבותיה האישיות החריגות של הנאשמת, וגזר עליה 14 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסרים מותנים, קנס ופיצוי למתלוננת.

בת"פ (ירושלים) 35288-06-22 מדינת ישראל נ' אלי מלכה (3.7.23) הורשע הנאשם על פי הודאתו בשלוש עבירות של התפרצות למגורים לבצע גניבה, שלוש עבירות של גניבה וכן בעבירות הקשורות במרמה של כרטיסי חיוב. הנאשם רקם תכנית עבריינית במסגרתה היה מתדפק על בתי קשישים באזור העיר בית שמש, תוך שהוא מתחזה לשרברב, מבלי שהוזמן ותחת אמתלה כי קיימת בעיה במערכת האינסטלציה. באופן זה הצליח להיכנס לביתם של הקשישים, אז היה תר בחדרים ונטל טובין שונים שלא בהסכמתם. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם ביחס לכל אישום, בשים לב לעובדה כי הכניסה נעשתה בתחבולה לצורך גניבה, נע החל מ-8 חודשים ועד 18 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל למשך 32 חודשים, לצד מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננים.

בת"פ (קריות) 40357-01-23 מדינת ישראל נגד אהרון (13.4.23) הורשע המערער על פי הודאתו בעבירות של התפרצות למקום מגורים וגניבה. הנאשם התפרץ לדירת המתלוננים, זוג קשישים, באופן שנכנס לחצר ביתם ופתח את דלת הבית אשר הייתה סגורה אך לא נעולה. הנאשם נטל מהדירה תעודות זהות ובה 650 ₪ שנועדו לרכישת תרופות עבור המתלוננים וכן טלפון נייד. המתלוננים שהו בבית באותה העת ומשהבחין המתלונן בנאשם ושאל למעשיו, עזב הנאשם את הדירה תוך שהוא משליך את תעודת הזהות ארצה ומשאיר ברשותו את הכסף והטלפון הסלולארי. למחרת היום, כאשר הבחינו שוטרים בנאשם, ניסה הוא להימלט מהמקום אך נתפס בסמוך לאחר מרדף. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 10 חודשים ועד 24 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלוות. בית המשפט התייחס לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, אשר גם מאסר מותנה שתלוי ועומד נגדו לא הרתיע אותו, וגזר עליו 15 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת עונש מותנה בן 7 חודשים במצטבר, ובסה"כ 22 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננת.

בת"פ 4039-03-17 מדינת ישראל נ' גוטמן (19.10.17) הורשעה הנאשמת על פי הודאתה בארבע עבירות של כניסה לבית מגורים לבצע עבירה, שלוש עבירות של התייצגות בכזב כעובד הציבור ועבירה של גניבה. במועדים שונים הגיעה הנאשמת לבתייהם של קשישים, התפרצה לתוכם בתחבולה, תוך שהיא מתחזה לעובדת שהגיעה לבצע ראיין באשר למצבם הכלכלי והבריאותי. עת הכניסו המתלוננים את הנאשמת לביתם, ניצלה את תמימותם ומצוקתם, ערכה עמם ראיין כוזב ותוך הסחת הדעת גנבה מהם רכוש. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל. הנאשמת צירפה שני תיקים אחרים והורשעה בעבירות של גניבה בצוותא וסיוע לגניבה בגינם נקבע מתחם שנע בין ענישה צופה פני עתיד ועד מאסר קצר. בית המשפט גזר על הנאשמת 10 חודשי מאסר בפועל בתיק העיקרי, ובגין כל אחד מהתיקים המצורפים 15 ימי מאסר בפועל שהוטלו בחופף, כך שסה"כ תישא הנאשמת 10 חודשי מאסר בפועל לצד מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננים.

בת"פ (ראשל"צ) 46693-06-14 מדינת ישראל נ' ביטון (8.1.15) הורשע הנאשם על פי הודאתו בתשעה אירועים של התפרצות וגניבה ובשלושה אירועים של התפרצות ללא ביצוע עבירה של גניבה. הנאשם נהג להתדפק על דלתות דירות של קשישים, התחזה כעובד טכני, משהתירו לו קורבנותיו להיכנס לביתם גנב מהם רכוש. במספר מקרים גנב הנאשם מקורבנותיו, כרטיסי אשראי אשר באמצעותם הוציא כספים מחשבונות הבנק של אותם קורבנות. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות ההתפרצות לדירה - ללא ביצוע עבירה של גניבה - נע בין 8 חודשים ל - 20 חודשי מאסר. באשר לעבירות ההתפרצות וביצוע עבירות גניבה, קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשים ל- 24 חודשי מאסר. בית המשפט גזר על הנאשם 60 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסרים מותנים בחופף ובמצטבר לתקופה של 24 חודשים, ובסה"כ 84 חודשי מאסר, לצד מאסרים מותנים, קנס ופיצוי למתלוננים. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה.

16. עיינתי בפסקי הדין אליהם הפנה הסיניגור אולם מצאתי כי מדובר בנסיבות שונות מבעניינינו. מדובר בפסקי דין בהם הורשעו נאשמים בביצוע עבירות התפרצות וגניבה, בנסיבות שאינן חמורות, כאשר בעלי הדירה אינם בבית, ומתחמי הענישה נקבעו בהתאם לנסיבות אלה. לעומת זאת, בעניינינו מדובר בעבירות התפרצות אשר נלוות לה עבירה מתוחכמת של סיוע להתחזות, וכאשר הקורבן היא קשישה המתגוררת בגפה.

כך, בעפ"ג 27721-03-14 מדינת ישראל נגד בן אבו (8.5.14) הורשע המשיב על פי הודאתו בשתי עבירות התפרצות ובעבירת גניבה. בבית משפט קמא גזר דינו לשבעה חודשי מאסר בפועל, וכן למאסר על תנאי וצו פיקוח למשך שנה. הנאשם התפרץ לדירת שכנו לאחר שפתח את חלון הדירה ונכנס דרכו לתוכה, וגנב מהדירה סם מסוכן מסוג חשיש שאותו החזיק המתלונן ברישיון. ארבעה ימים לאחר מכן, התפרץ המשיב פעם נוספת לדירתו של המתלונן, באמצעות פתיחת החלון, ועזב את המקום לאחר שחיטט במגירות המטבח, ולא מצא את מבוקשו. בית המשפט המחוזי אישר את מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא, דהיינו עונש הנע בין שישה חודשי מאסר בעבודות שירות לשנת מאסר בפועל, אם כי ציין שניתן היה לקבוע בגדרו של מתחם זה רף עליון גבוה יותר. בית המשפט קבע כי העונש שנגזר אינו סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה אך הוא נוטה לקולא, ודחה את הערעור. יודגש כי במקרה זה יוחסו לנאשם עבירות של התפרצות וגניבה בלבד ולא יוחסה לו עבירה של סיוע להתחזות כמו בעניינינו ובית המשפט המחוזי ציין כי הרף העליון במתחם הענישה צריך להיות גבוה יותר. מכאן, שלא ניתן לגזור גזירה שווה ממתחם הענישה שנקבע בתיק זה לעניינינו.

בעפ"ג 19084-11-16 סמרה נגד מדינת ישראל (30.4.17) הורשע המערער על פי הודאתו בהתפרצות למקום מגורים, גניבה, ניסיון הסגת גבול והיזק לרכוש ונידון ל-9 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. המערער התפרץ לדירה דרך החלון, נכנס לחדר השינה, גנב כסף מהארון ומתוך תיקה של בעלת הדירה. למחרת ניסה המערער להשיג גבול בדירה אחרת על ידי כך שניסה לשבור את קיר הגבס מעל לדלת הדירה כדי לבצע גניבה, בעוד בעל הדירה ישן בתוכה. בית המשפט התחשב בכך שהמניע לביצוע העבירות הוא מצוקה כלכלית קשה אליה נקלע המערער באופן אשר מנע מתן טיפול רפואי נאות לאשתו, והמיר את עונשו בשישה חודשי מאסר בעבודות שירות. גם במקרה זה מדובר בעבירות של התפרצות וגניבה, ללא עבירה של סיוע להתחזות, כאשר בית המשפט התחשב בנסיבות האישיות החריגות של הנאשם.

בת"פ 56526-01-20 מדינת ישראל נ' שחאדה (29.9.21) הורשע הנאשם בביצוע עבירות של התפרצות לבית מגורים וגניבה. הנאשם התפרץ לביתו של המתלונן באופן שפתח את חלון הבית, שהיה סגור, נכנס פנימה וגנב מתוך ארנק שהיה מונח על הכיסא בסלון כסף מזומן. כשבועיים עובר לאירוע הנ"ל, התפרץ הנאשם לביתו של המתלונן באופן שפתח את הדלת באמצעות מפתח שהיה על הארון בכניסה לבית, נכנס אל תוך הבית, וגנב מהמגירות שבחדר השינה 2 שרשראות זהב. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה נע בין 4 חודשים ועד 24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס, וגזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 7 חודשים בעבודות שירות, מאסרים מותנים וקנס. גם במקרה זה יוחסו לנאשם עבירות של התפרצות וגניבה ולא יוחסה עבירה של סיוע להתחזות כמו בתיק עסקינן. בת"פ 772/12 מדינת ישראל נ' יזדי (4.10.12) הורשע הנאשם בעבירות של פריצה לבניין שאינו משמש למגורים וגניבה מתוכו. הנאשם התפרץ למחסן בשעת לילה מאוחרת, וגנב מתוכו רכוש שאינו בעל ערך רב. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה נע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם מאסר בפועל של 10 חודשים, תוך הפעלת מאסר מותנה, ובסה"כ 12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה. גם במקרה זה העבירות שיוחסו לנאשם בתיק שונות מבעניינו.

17. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, אשר פורטו לעיל, אני קובעת כי מתחם הענישה ההולם נע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית לרבות פיצוי למתלוננת. גזירת עונשו של הנאשם- בתוך המתחם

18. לא מצאתי כי במקרה זה יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם, אותו קבעתי לעיל, לקולא או לחומרא.
19. כמפורט לעיל, שירות המבחן לא מצא חלופת ענישה או שיקום שיש בה כדי להפחית סיכון להישנות עבירות נוספות מצד הנאשם בעתיד, ועל כן המליץ לגזור את דינו של הנאשם ללא המשך מעורבות של שירות המבחן.
20. לקולא התחשבתי בהודאתו של הנאשם בכתב האישום המתוקן, נטילת האחריות מצידו על מעשיו והבעת החרטה בפניי. הודאתו של הנאשם חסכה מזמנו השיפוטי של בית המשפט ומזמנם של חלק מהעדים, אשר עדותם התייתרה, לאחר שנשמע חלק מפרשת התביעה. עוד נתתי דעתי למשך התקופה בה היה נתון הנאשם במעצר וכן במעצר בפיקוח אלקטרוני ולאחר מכן לתקופה בה היה משוחרר בתנאים מגבילים.
התחשבתי בנסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו ההתמכרותי לסמים ומצבו הרפואי, הפיזי והנפשי. הנאשם סובל מבעיות רפואיות לאחר שנפגע בתאונת עבודה לפני מספר שנים, ומוכר כנכה בשיעור של 70% אחוז ע"י ביטוח לאומי. בנוסף הנאשם תיאר כי הוא סובל מבעיות נפשיות, וטען כי הוא מוכר כנכה גם נפשית, אך לא הציג אישורים לעניין זה.

- עוד נתתי דעתי למצבו הכלכלי הלא פשוט של הנאשם, לכך שהוא מתקיים מקצבת ביטוח לאומי ועובד בעבודות מזדמנות. מדבריו של הנאשם עולה כי בשנים האחרונות הוא שומר על ניקיון מסמים ומבקש לשקם את חייו ולנהל אורח חיים נורמטיבי.
- כך גם נתתי דעתי לעובדה כי יחד עם הנאשם היה מעורב נוסף אשר לא הועמד לדין בסופו של יום.
21. לחומרא, נתתי דעתי לעברו הפלילי של הנאשם הכולל 6 הרשעות קודמות בעבירות סמים, רכוש ואלימות, כאשר הרשעתו האחרונה היא משנת 2023. הנאשם ריצה בגין עבירות אלה מאסרים בפועל, ודומה כי הענישה שהוטלה עליו בעבר לא הרתיעה אותו מלשוב ולבצע עבירות נוספות.
22. במכלול הנסיבות ובהתאם לפסיקה הנוהגת אני סבורה כי את תקופת המאסר כאן יש לרצות מאחורי סורג וברח ולא ניתן להסתפק בנסיבותיו של תיק זה במאסר בעבודות שירות כעיתירת הסניגור.
23. עוד יצוין כי לא ראיתי להתחשב לקולא בעובדה כי בסופו של יום לא נלקח דבר מדירת המתלוננת הקשישה שכן הנאשם נתפס בכף, בעודו בדירתה, ע"י השוטרים אשר הוזעקו למקום ומכאן שעניין זה אינו יכול להיזקף לזכותו של הנאשם.
24. לאור כלל האמור לעיל ונוכח הודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן, מצאתי כי יש למקם את עונשו של הנאשם בשליש הראשון של המתחם האמור וקרוב לרף העליון שלו. אני סבורה כי עונש מאסר בפועל בהיקף האמור לצד ענישה נלווית צופה פני עתיד והכוללת גם פיצוי למתלוננת, יביאו להרתעת הנאשם כמו גם להרתעתם של עבריינים בפוטנציה, לבל יבצעו מעשים כגון זה. באופן זה יוגשם עיקרון ההלימה, ויש לקוות כי הנאשם, לאחר שחרורו מן המאסר, יתמקד בניתוב אורחות חייו למסלול נורמטיבי.
- לאחר ששקלתי את כלל השיקולים האמורים לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. מאסר בפועל לתקופה של 11 חודשים, בניכוי ימי מעצרו מיום 23.5.22 ועד ליום 13.6.22.
- הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 11.11.24 בשעה 08:30 בבית המעצר קישון עד השעה 08:00, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.
- על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים *-***** , *-***** , וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שירות בתי הסוהר ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא עמו בעת ההתייצבות.
- ב. מאסר מותנה בן 6 חודשים, למשך 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופת התנאי עבירת רכוש מסוג פשע, ויורשע בגינה.
- ג. מאסר מותנה בן 3 חודשים, למשך 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופת התנאי עבירת רכוש מסוג עוון, ויורשע בגינה.
- ד. פיצוי למתלוננת, עדת תביעה מספר 2, בסך של 3,000 ₪.
- הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 25.11.24 ואילך.
- הפיצוי ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה.
- ניתן לשלם את הפיצוי בדרכים הבאות:
- * בכרטיס אשראי באתר מקוון של רשות האכיפה והגביה, בכתובת www.eca.gov.il
- * במוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גביה) בטלפון *35592 או בטלפון *-*****
- * בדואר ללא צורך בשובר תשלום, באמצעות הצגת תעודת זהות.
- זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בחיפה.
- ניתן היום, כ"ו תשרי תשפ"ה, 28 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.